



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
**ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &**  
**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**  
**ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**  
**ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ**  
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ &**  
**ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**Α. Παπανδρέου 37**  
**151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ**  
**Αρμόδιος: Κ. Χαραλαμπίδης**  
**Τηλέφωνο: 210 - 3442984**  
**FAX: 210 - 3442548**

**Μαρούσι, 22.12.2008**

**Αρ. Πρωτ.: 1470**

**ΠΡΟΣ: Υπουργείο Ε.Π.Θ.**

Δ/ση Προσωπικού  
Α/θμιας και Β/θμιας  
Εκπαίδευσης  
Τμήματα Ε' και Γ'

**Θέμα:** Άδειες αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών.

**Σχετ.:** Α.Π. 40424/Δ2/1.4.2008 Ερώτημά σας.

\* \* \*

Σχετικά με τα ερωτήματα που τίθενται στο παραπάνω σχετικό, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

**Ι.** Όπως συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 14 (παρ. 17) και 17 (παρ. 1 και 3) Ν. 1566/85 καθώς και του άρθρου 11 παρ. 3 και 4 της 35557/Δ2/2003 απόφασης του Υπουργού Ε.Π.Θ., οι αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προσλαμβάνονται και υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Η ως άνω σχέση εργασίας διέπεται από τις διατάξεις του κεφαλαίου Δ (άρθρα 64 επομ.) του Π.Δ. 410/1988 «προσωπικό για κάλυψη παροδικών αναγκών» αλλά, κατ' αρθ. 89 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, και από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται

ειδικώς από αυτό. Συγκεκριμένα, το θέμα των αδειών λόγω ασθενείας των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών δεν ρυθμίζεται από το Π.Δ. 410/1988 αλλά από τις διατάξεις των άρθρων 657 και 658 του Αστικού Κώδικα, εν όψει του ότι η ασθένεια αποτελεί «σπουδαίο λόγο», ο οποίος εμποδίζει την παροχή εργασίας χωρίς την υπαιτιότητα του εργαζόμενου και προκειμένου περί των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, με δεδομένη τη μέγιστη κατά νόμο διάρκεια της συμβάσεώς τους (9 μήνες περίπου, όση η διάρκεια του διδακτικού έτους), δεν μπορεί να υπερβαίνει το μισό μήνα κατ' αρθ. 658 του Αστικού Κώδικα. Συνεπώς (μόνο) για το χρονικό διάστημα αυτό, παρά την αποχή από την εργασία, ο εκπαιδευτικός διατηρεί την αξίωση για καταβολή των αποδοχών του. Το θέμα των ανωτέρω αδειών ρυθμίζεται επίσης από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, στις οποίες, προδήλως, συγκαταλέγονται και οι των Εθνικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, όπως κάθε φορά ισχύουν μετά τη διά νόμου κύρωσή τους. Τούτο προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 69, 88 παρ. 4 και 89 Π.Δ. 410/88, σύμφωνα με τις οποίες διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διοικητικών αποφάσεων που ρυθμίζουν ευνοϊκότερα «για το προσωπικό του παρόντος θέματα των άρθρων 17, 18 και 19» δεν θίγονται, ενώ όπου στο Π.Δ. 410/88 δεν ορίζεται διαφορετικά, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας. Σημειώνεται ότι τα άρθρα 17, 18 και 19 του άνω Π.Δ/τος, αποδίδοντα τις κωδικοποιηθείσες δι' αυτού αντίστοιχες διατάξεις του Ν.993/79, ρυθμίζουν ζητήματα κωλυμάτων παροχής εργασίας, πιστοποίησης αυτών, υποχρέωσης ή μη καταβολής αποδοχών κ.ο.κ.

Στα τεθέντα, συνεπώς, με το εν αρχή Ερώτημα ζητήματα αρμόζει, κατά περίπτωση, απάντηση στα πλαίσια των παραπάνω ρυθμίσεων, σε συνδυασμό με τα σχετικώς διαλαμβανόμενα και στην 87/2005 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. (Ε' τμήμα), πλέον συγκεκριμένα δε:

1. Οι αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί, ανεξαρτήτως αν έχουν συμπληρώσει δεκαήμερη παροχή εργασίας, εφόσον δεν μπορούν να εργαστούν λόγω σπουδαίου λόγου (π.χ. ασθένεια ή επιλοκές κύησης) αρμοδίως πιστοποιουμένου, δικαιούνται, πάντοτε, αδειάς, διάρκειας όχι μεγαλύτερης του μισού μήνα συνολικά, εκτός αν καταλαμβάνονται, ως προς το ζήτημα αυτό, από τυχόν ευνοϊκότερες διατάξεις ισχύουσας σ.σ.ε, ζήτημα ερευνητέο κατά περίπτωση. Αποδοχές οφείλονται μόνο για το χρονικό διάστημα της άδειας που χορηγήθηκε ή διήρκεσε (και κατά το τμήμα που διήρκεσε) μετά τη συμπλήρωση δεκαήμερης πραγματικής εργασίας.

2. Οι παραπάνω εκπαιδευτικοί, και αν ακόμα στερούνται βιβλιαρίου υγείας, δικαιούνται «*αναρρωτικής*» άδειας μέχρι μισού μήνα, χωρίς περικοπή μισθού, υπό τις προεκτεθείσες (υπό 1) προϋποθέσεις και κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 18 Π.Δ. 410/88, αντί δε της βεβαίωσης «*ιατρού του οικείου ασφαλιστικού οργανισμού*» μπορεί, κατά τη γνώμη μας, προς απόδειξη του είδους και της προβλεπόμενης διάρκειας της ασθένειας να υποβληθεί στην υπηρεσία βεβαίωση ιατρού δημόσιου νοσοκομείου.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 5 Α.Ν. 178/67, που εξακολουθούν να ισχύουν καθώς και με τις διατάξεις της ισχύουσας κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας που προβλέπει την επιδότηση της ασθένειας τροποποιούνται σιωπηρώς οι διατάξεις των άρθρων 657-658 ΑΚ ως εξής: **α)** Στην περίπτωση κωλύματος παροχής της εργασίας λόγω ασθένειας που διήρκεσε μέχρι τρεις ημέρες ο εργοδότης δεν οφείλει το πλήρες αλλά το μισό ημερομίσθιο. **β)** Επίσης, το μισό της αμοιβής υποχρεούται να καταβάλει και για τις τρεις πρώτες ημέρες της πρώτης κάθε ημερολογιακού έτους ασθένειας που διήρκεσε περισσότερο από τρεις ημέρες. **γ)** Για τις υπόλοιπες ημέρες ασθένειας (πέραν των τριών ημερών για την πρώτη ασθένεια και όλες τις ημέρες ασθένειας για τις επόμενες ασθένειες κάθε ημερολογιακού έτους που διαρκούν πέραν των τριών ημερών) ο εργοδότης πρέπει να καταβάλει τις συνήθεις αποδοχές, αφαιρώντας όμως ότι ο μισθωτής έλαβε ως επίδομα

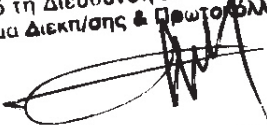
ασθενείας από τον ασφαλιστικό του οργανισμό (Ι. Ληξουριώτη: Ατομικές Εργασιακές Σχέσεις, εκδ. 2005, σελ. 306).

3. Οι ίδιοι εκπαιδευτικοί, μετά την συμπλήρωση, κατά τα ως άνω, μισού μήνα, άδειας με αποδοχές, απολύονται, εφόσον ήθελε κριθεί ότι η περαιτέρω απουσία τους συνιστά σπουδαίο λόγο, που, κατά τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, δικαιολογεί καταγγελία της σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Η σχετική κρίση του εργοδότη πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη ελέγχεται δε πάντοτε, σε τελικό στάδιο, δικαστικώς. Υπό τα αυτά, όμως, πραγματικά περιστατικά, σε περίπτωση δηλαδή απουσίας μισθωτού λόγω ασθένειας, η οποία υπερβαίνει τα ως άνω χρονικά όρια, είναι δυνατόν να τεκμαίρεται η σιωπηρή παραίτηση του εκπαιδευτικού, οπότε θα πρέπει να κριθεί, στη συγκεκριμένη περίπτωση, αν η αποχή, κατ' αντικειμενική κρίση, δηλαδή ανεξαρτήτως της προς λύση ή μη της σύμβασης εργασίας πρόθεσης του εκπαιδευτικού, πρέπει να θεωρηθεί ως σιωπηρή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους αυτού.

Τέλος, οι έγκυες αναπληρώτριες ή ωρομίσθιες εκπαιδευτικοί για τις οποίες δεν είναι, σε κάθε περίπτωση, επιτρεπτή για λόγους προστασίας της μητρότητας η καταγγελία της σύμβασης εργασίας, αντιμετωπίζονται, ως προς τη διάρκεια της κύησης ή της λοχείας ή επιπλοκών αυτών και, συναφώς, του είδους, της διάρκειας της άδειας και του ύψους των καταβλητέων αποδοχών, κατά τις διατάξεις των εκάστοτε εφαρμοστέων συλλογικών συμβάσεων εργασίας.



Πιστό Αντίγραφο  
Από τη Διεύθυνση Διοικητικού  
Τμήμα Διεκπίσης & Πρωτοκόλλου

  
ΜΥΛΩΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

**Ο Νομικός Σύμβουλος  
του Κράτους στο ΥΠΕΠΘ**

**Κων/νος Χαραλαμπίδης**